

ljenje sodov, pa tudi za zdravilo. — Smola se nahaja usterjena in tekoča, in se rabi za mnoge gorivne reči. — Premog ali gorivni kamen je črn, svetel in terd. Dobi se ga mnogo v zemlji, posebno na Angleškem. V avstrijanskem cesarstvu ga izkopljejo vsako leto kakih sedem milijonov centov. Rabijo ga kovači, pa tudi kurijo ž njim parnike, in delajo iz njega svetlo plinovo luč ali gaz. — Šota je nekaka rušasta stvar, ki se je naredila iz na pol gnjivih ostankov različnih močvirnih rastlin. Na ljubljanskem močvirju izrežejo vsako leto mnogo šote, ki jo rabijo za kurjavo namesto derv.

Rudstvo nam daje veliko veliko dobička; toda truditi se mora človek, da ga dobi. Bog je tako naredil, da mora delati in se potiti vsakdo, ki si hoče kaj pridobiti, ter pravi: „Delaj, človek! vse na zemlji, pod zemljo, v vodi, v zraku, v gorah in dolinah je vstvarjeno za te.“

Kaj naj bi Miklavž prinesel

otrokom:

bistri um, da bi se lahko učili in glave ne ubijali, — dobro voljo, da bi starše in učnike ljubili in radi vbogali, — zlahtno serce, ktero bi vse dobro in pravo sprejemalo, slabo in škodljivo pa odganjalo, — stanovitnost, da bi v dobrem lepo rastli, in bi jih hudo vreme ne pokvarilo, — miroljubnost, da bi se med sabo ljubili in spoštovali, — rajsko seme, iz katerega rastejo pošteni ljudje, vneti za Boga in domovino;

staršem:

ogledalo, v katerem bi na tanko vidili vse svoje imenitne dolžnosti, ki jim jih je Bog naložil do otrok, in sicer od prvega trenutka, ki so jih prejeli, in dalje, dokler jih imajo pri sebi in potrebujejo njih pomoči in sveta, — spletenico vkupnega delanja s šolo in z učnikom, in terdno kupico za poterpljenje v vseh okoliščinah otroške odreje;

učnikom:

knjigo vseh potrebnih vednost, — metodično žlico, da bi ž njo dajali jesti ukalačni mladini, — zlato oralo za šolsko polje, ktero ne orje samo po dobri, rahli zemlji, ampak tudi po terdi ledini in pusčavi, — sejavnico, ki ne seje samo v glavo, ampak tudi v serce, in iz ktere ne pada seme na terdo skalo, — dragi kamen terdnega značaja, ki ne odjenja nobeni viharini

sili, — lepo obleko neomadežanega obnašanja v šoli in zunaj šole, — čiste ocnice, ki kažejo naj zlahtnejše spoznanje do imenitnega učiteljevega stana, — polno skrinjico primernih dohodkov, da bi mu skerb za vsakdanji kruhek nikoli ne belila glave in ne mučila želodca, ter ga pri delu ne zaderževala, — krasno torilo prave ljubezni in spoštovanja pri otrocih, starih in prednikih, — hranilec za vse britke ure, križe in težave, — zlato sidro za mnoge viharne valove v učiteljskem življenji, — izverstno spricalo za prihodno življenje;

šolskim prijatom:

blagoslov na duši in na telesu, bogato letino in mnogo veselja na šolskih poljih in vertih;

„Učiteljskemu Tovaršu:“

polno torbico različnih lepih spisov, da bi ž njimi budil in razveseloval svoje blage naročnike, — pripravno obutalo, da bi ga ne žulilo, — orožje zoper hudobne ljudi na potovanji, — pravi domovinski list, da bi smel čez hrib in plan po vseh milih slovenskih deželah in do vseh slovenskih učiteljev in blagih Slovencev.

A.

Kratkočasnica.

V stari (l. 1777.) slovenski knjigi za učitelje: „Sern ali vonusetek teh metodach buqui“ je na str. 6. od besedice do besedice, od čerke do čerke tako le natisnjeno: „To gorrounainie te mladosti uboinga spolla je ta nar imenitniishi fundament tega prauga ifvelizhainia tega folka. Na emu dobrimu gor rounainu inu vifhainu te mladosti u teh mladeh letah lefhy tu perhodnu fhiuleinie teh ludi, inu uffu dobra miffu zelga ludftva“.

Upanje.

Jeseni ko slana
Zelenje mori,
Tud' moja minljivost
Mi stopa v oči.

Enako v terpljenji
Tolažbe je cvet —
Nad zvezdami v raji
Odkriva se spet.

Zagledam pa jelko,
Zaup mi daje,
Ker sama med drevjem
Zelena cvetè. —

Če tudi zvenelo
Bo moje teló,
Pa terdno zaupam,
Da vstalo še bo.

Jakoslav.